

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

Kohteiden nimet:	PIKKUKOSKEN PUISTOMETSÄN KOSTEIKKO	Piirustus nro:	VIO6563/1
Selostuksen laati:	Elina Kettunen Projektipäällikkö	pvm:	15.9.2025
Selostuksen hyväksyi:	Jussi Luomanen Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö	pvm:	pp.kk.vvv
	Maankäyttöjohtaja/ Kaupunkiympäristölautakunta	pvm:	pp.kk.vvv

Kohde

Pikkukosken puistometsän kosteikko sijaitsee 26. kaupunginosassa Koskela, osa-alueella 260 Koskela. Alue on voimassa olevassa asemakaavassa nro 7064 merkinnällä P eli puisto. Puistoon on kaavassa varattu ohjeellinen pallokenttä nykyisen kosteikon kohdalle. Puisto on esitetty piirustuksessa VIO6563/1.

Puistosuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan mukainen.

Lähtökohdat

Puisto sijaitsee Myrskylänpolun pohjoispuolella, rajautuen idässä kallioiseen metsäalueeseen. Luoteisosasta puisto rajautuu omakotitalotontteihin ja lounaassa Myrskylänpolun toisella puolella sijaitsee päiväkotia ja koulu. Etelässä puisto rajautuu kaavoittamattomaan metsäalueeseen. Puisto on vanha metsäinen luonnontilainen puisto, jonka keskiosaan on vuosien saatossa muodostunut kosteikko, jossa vesi seisoo kosteina vuodenaikoina ja tulvii toisinaan päiväkodin piha-alueelle. Puiston keskiosan puusto on huonokuntoista ja kärsinyt märkyydestä. Osa puustosta on lahonnut ja kaatunut muodostuneeseen kosteikkoon. Itäreunalla sijaitsee historiallinen tykkitie, johon ei saa kohdistaa toimenpiteitä.

Puisto on osa Koskelan kallioalueen (kohde M41/13) tärkeäksi luokiteltua metsäkohdetta ja Koskelan metsät (kohde 41, arvoluokka 2) tärkeää linnustoaluetta. Suunnittelun kohteena oleva puistoalue on luokiteltu kaupungin metsien METSO-inventoinnissa korveksi (kuvio 159, kriteeriluokka II) ja lehtomaiseksi ja tuoreeksi kangasmetsäksi (kuvio 160, kriteeriluokka III). Lisäksi alue kuuluu Koskelan kallio-metsät (9/2023) kääpä- ja orvakkakohteeseen, joka on luokiteltu hyvin arvokkaaksi kääpäalueeksi (arvoluokka I). Kääpä- ja orvakkakohteen kohdekuvauksessa suunnittelualaue on mainittu erikseen erikoisena elinympäristönä sen järeän kuusivaltaisen puuston ja alueen tulvimisen vuoksi. Kohteen arvoa nostaa lisäksi sen sijoittuminen lähelle Veräjämäen metsän luonnonsuojelualuetta ja Veräjämäen alueen arvokkaita kääpä- ja orvakkakohteita, joilla esiintyy uhanalaista lajistoa ja useita indikaattorilajeja. Puistoalueelta on inventoitu haitallisista vieraslajeja.

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

Puiston pinta-ala on n. 6900 m². Siitä nykyisellään säilytettävän alueen pinta-ala on n. 2900 m².

Puiston pääasialliset käyttäjät ovat viereisen päiväkodin ja koulun oppilas- ja lapsiryhmät sekä alueen asukkaat.

Suunnitelman sisältö

Puiston suunnittelussa pyritään vähentämään tulvimista, samalla säilyttäen luonnonmukaisuus ja kosteikko. Suunnittelussa on otettu huomioon kosteikon ja metsän luonnonmukaisuus, alueen historialliset arvot sekä koulun ja päiväkodin tarpeet hyödyntää aluetta ulkoilussa ja opetuksessa.

Puistoalueen suunnittelun keskeisenä lähtökohtana on ollut, että alueen luonnontilaa ei heikennetä ja tulvimisen seurauksena syntynyt elinympäristö säilytetään. Esimerkiksi elävän puuston ja alueelle muodostuneen lahopuun poistoa vältetään. Alueen tulvimisen hillitsemisen voidaan ajatella tukevan syntyneen elinympäristön säilymistä, sillä nykytilanteessa alueen puusto on kuolemassa kokonaan tulvimisen seurauksena. Puiston aiempaa hallitumpi tulviminen hidastaa puuston kuolemista pidentäen näin alueen lahopuujatkumoa. Eri lahoamisen vaiheissa olevat puut ovat tärkeitä lahopuilla elävälle lajistolle. Puistoalueella havaitut haitalliset vieraslajit pyritään hävittämään.

Kuolleita kookkaita ja korkeita puita alati heikentyvine latvuksineen ei voi jättää katkeamis- tai kaatumaetäisyydelle reittiensivusta tai päiväkodin pihasta, vaan ne on käsiteltävä turvallisiksi. Tätä voidaan tehdä maahan kaatamalla tai latvuksia poistamalla ja katkomalla runkoja turvallisen mittaisiksi pystylahopuiksi. Lahopuut tarjoavat kasvu- ja pesimäpaikkoja alueella tavattavalle kääpä- ja lintulajistolle, ylläpitäen näen alueen luonnon ominaispiirteitä ja monimuotoisuutta.

Kosteikon eteläreunaan toteutetaan ylivuotokaivot, joihin kosteikon vesi virtaa vedenpinnan noustessa. Kaivojen korkeustasot ja puistoon sijoittuvat hulevesiviemärit on suunniteltu huomioiden alueen luonto- ja museoarvot sekä tulvahaittojen ehkäisy. Tavoitteena on, että tulviminen ei ylety tykkitielle asti. Kaivoista kosteikon vesiä johdetaan Myrskylänpolulle rakennettavaa uutta hulevesiviemäriä pitkin Juhana-herttuan tien nykyiseen hulevesiviemäriin.

Pintamateriaalit, kasvillisuus ja rakenteet

Myrskylänpolun varrella oleva aita kosteikon varrelta puretaan, ja sen tilalle istutetaan pensasaidanne, jolla ohjataan kulkua ja estetään suora reitti raitilta kosteikkoon. Myrskylänpolun varrelle rakennetaan laiturirakennus, joka ulottuu veden äärelle kosteikon ollessa laajimmillaan. Laiturilta voi tarkkailla kosteikkoa eri vuoden aikoina ja hyödyntää sitä muun muassa koulun opetuksessa. Alueen koilliskulmaan osin asemakaavoittamattomaan metsään, sijoitetaan puunrungoista metsäauditorio noin 40 henkilölle. Rungot voivat olla alueelta kaadettuja tai vaihtoehtoisesti muualta tuotuja. Metsäauditorion luona voidaan järjestää opetustuokioita läheisen päiväkodin ja koulun lapsiryhmille.

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

Tykkitien reuna-alueilta poistetaan vesakkoa noin 3 metrin leveydeltä näkymien avaamiseksi ja jotta historiallinen tykkitie ei pääse kasvamaan umpeen. Itse tykkitielle ei tehdä mitään toimenpiteitä, eikä se saa vaurioitua rakentamisen yhteydessä. Kosteikon alueelle istutetaan uutta lehtipuustoa, jotka viihtyvät kosteissa kasvuolosuhteissa.

Myrskylänpolun eteläosaa rakennetaan uudestaan, koska sen alle sijoitetaan hulevesiviemäri kosteikon kuivatusta varten. Muutoin asfalttipinta uusitaan tarvittavilta osin, siltä laajuudelta, kuin rakentaminen on sitä vaurioittanut.

Valaistus

Valaistusta ei tässä yhteydessä uusita.

Tasaus ja kuivatus

Myrskylänpolun eteläosan tasausta lasketaan noin puoli metriä päiväkodin kohdalla tasauksen parantamiseksi. Myrskylänpolun luiskaa loivennetaan kosteikon suuntaan nykyisestä.

Kosteikon eteläosaan toteutetaan syvennysalueet, jotta kosteikkoon kerääntyvät tulvavedet pääsevät vapaasti poistumaan kosteikon eteläosaan toteutettaviin ylivuotokaivoihin. Museo- ja luontoarvojen säilyminen sekä tulvatilanteiden ehkäisy on huomioitu ylivuototasojä määriteltäessä. Ylivuotokaivot on suunniteltu kahdelle eri tasolle, jolloin ylempänä sijaitseva kaivo toimii talvi- ja muissa poikkeusolosuhteissa tulvahaittojen ehkäisyn varmentajana. Kaivoista vesiä johdetaan purkurakenteen kautta Myrskylänpolulle toteutettavaan uuteen hulevesiviemäriin, josta vedet päätyvät Juhana-herttuan tien nykyiseen hulevesiviemäriin.

Esteettömyys

Puiston suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoitetaso, pois lukien metsäauditorion.

Kunnossapitoluokka

Puisto kuuluu kunnossapitoluokkaan M3 Ulkoilu- ja virkistysmetsä, Myrskylänpolun osalta R3 Käyttövihheralue, tykkitie on luokitattomalla alueella 0.